

A lekérdezés napja: 1999.08.27.

94/1997. (VI.5.) Korm. rendelet

a kábítószer előállítására alkalmas növények termesztésének, forgalmazásának és felhasználásának rendjéről

A kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott forgalmazásai elleni 1988. december 20-án, Bécsben kelt ENSZ Egyezmény végrehajtására a Kormány a kábítószer-előállításra alkalmas növények termesztésének szabályozására a következőket rendeli el:

1.§ (1) A rendelet hatálya

- a) a mák és a 0,3%-ot meghaladó tetrahydrocannabinol (a továbbiakban: THC) tartalmú rostkender fajták termesztésére, forgalmazására és felhasználására,
 - b) az a) pontban meghatározott tevékenységet folytató
 - ba) jogi személyekre, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságokra (a továbbiakban együtt: gazdálkodó szervezet), valamint
 - bb) mezőgazdasági kistermelőkre és más természetes személyekre (a továbbiakban együtt: természetes személyek)
- terjed ki.

(2) E rendelet alkalmazásában

- a) kifejeletlen máktok: teljes éréskor maximum 10 cm-es szárrésszel betakarított kifejtetlen mák;
- b) mákgubó: teljes éréskor 10 cm-es szárrésszel vágott, zúzott vagy kicsépelte máktok;
- c) mákszalma: a mák szárrésze és gubója együtt;
- d) koncessziós társaság: a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény szerint a kábítószer előállítására és forgalmazására koncessziót nyert belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet.

A mák termelése

2.§ Magyarországon a jogszabályban meghatározott magas alkaloidtartalmú mákot (a továbbiakban: magas alkaloidtartalmú mák) csak

- a) a koncessziós társaság,
 - b) a koncessziós társasággal a mák termesztésére, annak feltételeit meghatározó szerződést kötött gazdálkodó szervezet vagy természetes személy (a továbbiakban együtt: szerződéses máktermelő), valamint
 - c) nemesítés, fajtakisérlet és genetikai anyagok tárolása céljából a Földművelésügyi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) által engedélyezett szervezet
- termeszthet.

3.§ (1) Magas alkaloidtartalmú mák kizárólag a koncessziós társasággal kötött szerződésben meghatározott területen termeszthető. A mák termesztésére szolgáló területet úgy kell kiválasztani, hogy annak felügyelhetősége megszervezhető legyen.

(2) A magas alkaloidtartalmú mák vetőmagját tilos kereskedelmi forgalomba hozni. A termesztéshez szükséges vetőmagot a koncessziós társaság adja át a szerződéses máktermelőknek. A szerződéses máktermelők kötelesek az átvett vetőmag mennyiségéről, az átvétel, valamint a vetés időpontjáról nyilvántartást vezetni. A megmaradt vetőmagot a szerződéses máktermelők kötelesek a vetést követő 30 napon belül a koncessziós társaság részére visszaszolgáltatni, és a koncessziós társaság köteles azt visszavenni.

(3) A szerződéses máktermelők kötelesek a kifejtetlen máktokot teljes mennyiségben a koncessziós társaság részére átadni.

(4) A szerződéses máktermelők kötelesek a zöld tokos állapottól a betakarításig a termőterület őrzéséről gondoskodni.

4.§ A koncessziós társaság

- a) nyilvántartást vezet a szerződéses máktermelőkről, azok termőterületeinek helyéről és nagyságáról, a 3.§ (2) bekezdés szerint átadott és visszaszolgáltatott vetőmag és az átvett mák mennyiségéről, valamint a bejelentett különleges esetekről;
- b) felügyeli a szerződéses termelőknél a mák termesztését;
- c) megküldi a szerződéses máktermelőkről és a termőterületekről vezetett nyilvántartását az illetékes megyei földművelésügyi hatóság, valamint a területileg illetékes rendőrhatalóság (a továbbiakban: rendőrhatalóság) részére;
- d) gondoskodik arról, hogy tevékenysége során magas alkaloidtartalmú máknövény és - a mákszem kivételével - a mák részei kereskedelmi forgalomba ne kerüljenek;
- e) gondoskodik arról, hogy tevékenysége során csak a mákszabványban, illetve külön jogszabályban foglaltaknak megfelelő, minőségi bizonyítvánnyal ellátott mákszem kerüljön kereskedelmi forgalomba; valamint
- f) a termelésre előírt szabályok megsértésének észlelése esetén szabálysértési vagy büntetőeljárást kezdeményez.

5.§ (1) A koncessziós társasággal mák termelésével kapcsolatban szerződéses viszonyban nem álló gazdálkodó szervezet vagy természetes személy (a továbbiakban: nem szerződéses máktermelő) kizárólag a jogszabályban meghatározott alacsony alkaloidtartalmú mák) termesztethet. A termesztéshez - a saját fogyasztásra történő termesztést kivéve - csak a külön jogszabály szerint igazolt származású, minősített vetőmagot lehet felhasználni.

(2) A nem szerződéses máktermelő köteles a feldolgozás után - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - az összes mákszalmát égetéssel vagy talajba forgatással azonnal ártalmatlanítani, vagy a koncessziós társaságnak átvételre felajánlani. A koncessziós társaság átvétel esetén saját költségén a mákszalmát elszállítja a máktermelőtől. Amennyiben a koncessziós társaság a mákszalmát nem kívánja átvenni, vagy 15 napon belül nem válaszol, a nem szerződéses máktermelő köteles azt égetéssel vagy talajba forgatással ártalmatlanítani.

(3) A virágkötészeti export célra termesztett mák termőterületének helyét és nagyságát a nem szerződéses máktermelőnek a vetés előtt a Népjóléti Minisztériumnak be kell jelentenie. A virágkötészeti célra előállított mákszárat és mákgubót - a Népjóléti Minisztérium által kiadott kiviteli engedéllyel exportált mák kivételével - a felhasználás előtt olyan eljárással kell kezelni, amely azt kábítószerként való felhasználásra alkalmatlanná teszi. A fel nem használt mákszalmát égetéssel vagy talajba forgatással ártalmatlanítani kell.

(4) A mákszalma égetéssel való ártalmatlanítását a külön jogszabályok (*) rendelkezései szerint kell elvégezni.

(*) *Lásd. 1996. évi LIII. törvény, 21/1986. (VI.2.) MT rendelet.*

6.§ A 2.§ és az 5.§ szerinti máktermelők kötelesek minden különleges esetet, így különösen az zöld tok megkarcolását, a tokok károsítását, lopását a rendőrhatalóságnak jelenteni. A rendőrhatalóság a nyomozás eredményéről értesíti az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat megyei (fővárosi) intézetét (a

továbbiakban: ÁNTSZ). A szerződéses máktermelőknek a különleges eseteket a koncessziós társaság részére is jelenteniük kell.

7.§ (1) Kereskedelmi forgalomba csak a külön jogszabályokban előírtaknak megfelelő mák hozható.

(2) Kizárólag a külön jogszabályban, illetve szabványban meghatározott maximum alkaloidtartalomnak való megfelelést igazoló bizonyítvánnyal ellátott mákot lehet az országba beimportálni. Valamennyi külföldről behozatalra kerülő máktételekből a határon a növény-egészségügyi felügyelő mintát vesz, és azt ellenőrző vizsgálat céljából az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézetnek megküldi.

(3) Nem kereskedelmi forgalomban a mákszem kivételével a máknövény semmilyen része nem hozható be, nem vihető ki, illetve nem vihető át az országon.

A rostkender termelése

8.§ (1) Magyarországon - a (2) bekezdés kivételével - kizárólag a minisztérium által engedélyezett intézet (a továbbiakban: intézet)

a) állíthat elő és termeltethet 0,3%-ot meghaladó THC-tartalmú kendert és annak vetőmagját;
b) végezhet 0,3%-ot meghaladó THC-tartalmú kender nemesítését és fajtafenntartását kizárólag gyógyászati és tudományos célra. Ehhez a Népjóléti Minisztérium előzetes egyetértése szükséges.

(2) Az intézet

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti termelésre, illetve termeltetésre, annak feltételeit meghatározó szerződést köt gazdálkodó szervezettel vagy természetes személlyel;
b) nyilvántartást vezet a vele szerződő felekről, azok termőterületeinek helyéről és nagyságáról, a bejelentett különleges esetekről, valamint az átvett növény mennyiségéről;
c) szabálytalanság észlelése esetén szabálysértési vagy büntetőeljárást kezdeményez.

(3) A kendertermelő

a) a termőterület őrzéséről a virágzástól a betakarításig gondoskodik;
b) a megtermelt teljes, friss és száraz növény mennyiséget átadja az intézetnek;
c) a különleges eseteket (növényállomány-károsítás, törés, lopás, kivágás, betakarítás) bejelenti az intézetnek, valamint a rendőrhatóságnak.

(4) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti vetőmag-előállítás során a vetőmag tisztítási aljat zárttéri égetéssel ártalmatlanítani kell.

(5) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti nemesítés és fajtafenntartás csak ellenőrzött körülmények között végezhető fajtakísérletek, gyűjteményfenntartás, újraszaporítás, valamint a nemzetközi megrendelésekhez való anyagszolgáltatás céljára.

(6) Nem kereskedelmi forgalomban - fajtaminősítő és kutatóintézetek által végzett tevékenységek kivételével - a kendernövény semmilyen része nem hozható be az országba, illetve nem vihető ki az országból.

Közös szabályok

9.§ A mák és a kender termesztésére és a forgalomba hozatalára vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzésére a rendőrhatóság, a növényegészségügyi és talajvédelmi állomások, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, valamint az ÁNTSZ jogosultak.

10.§ (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

(2) Felhatalmazást kap a földművelésügyi miniszter, hogy a népjóléti miniszterrel együttes rendeletben állapítsa meg a 2.§-ban, valamint a 8.§ (1) bekezdésében foglalt engedélyezési eljárások részletes szabályait, továbbá a magas és alacsony alkaloidtartalmú mákfajtákat.

(3) 2003. január 1-jéig ipari feldolgozás céljára 0,3%-ot meghaladó THC-tartalmú rostkender fajtákat csak a minisztérium engedélyévé lehet termesztetni.